

Πρόγραμμα	EL – Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή [EN – Environment and Climate Change]
CCI Προγράμματος	CCI 2021EL16FFPR003
Έκδοση Προγράμματος	2.2

18η Διαδικασία Εξειδίκευσης	
Δράση	4.6.67.68.183.ΟΛ1: Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας στις Περιφέρειες της χώρας
Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	1.0

Οκτώβριος 2025

Προτεραιότητα 04: «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία» (Ταμείο Συνοχής)

Στόχος Πολιτικής (ΣΠ) 2	Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας
Ταμείο	Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)
Ειδικός Στόχος (ΕΣ) 2νι (RSO2.6)	Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία (ΤΣ)

ΣΠ 2 - ΕΣ 2νι (RSO2.6) - Δράση 4.6.67.68.183.ΟΛ1: Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας στις Περιφέρειες της χώρας

Περιγραφή δράσης

Η παρούσα εξειδίκευση αφορά στη χρηματοδότηση δράσεων που ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες δράσεων του ΕΣΠΑ 21-27 όπως αποτυπώνονται στο ΟΠΣ:

- Εξοπλισμός διαλογής στην πηγή, συλλογής και μεταφοράς βιοαποβλήτων και μονάδες κομποστοποίησης τοπικής κλίμακας
- Ενίσχυση των δικτύων χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και αναβάθμιση μονάδων επεξεργασίας αυτών με καινοτόμες τεχνολογίες
- Αναβάθμιση/εκσυγχρονισμός των Μονάδων Μηχανικής και Βιολογικής Επεξεργασίας Αποβλήτων για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας
- Κατασκευή Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (τμηματοποιημένα έργα).

Η παρούσα εξειδίκευση αποσκοπεί στη χρηματοδότηση ενός πλέγματος εγκαταστάσεων, δικτύων εξοπλισμού και δράσεων που θα συνδράμουν στην επίτευξη των στόχων της κυκλικής οικονομίας και συμμόρφωσης με το κοινοτικό κεκτημένο σε ό,τι ειδικότερα αφορά τα ποσοστά ανακύκλωσης των αστικών αποβλήτων (60% το 2030 και 65% το 2035) και της εκτροπής από την υγειονομική ταφή (ελαχιστοποίηση της υγειονομικής ταφής στο 10% των παραγόμενων ΑΣΑ έως το 2030).

Πρόκειται για την υλοποίηση δράσεων που συμπεριλαμβάνουν δίκτυα χωριστής συλλογής διακριτών ρευμάτων αστικών αποβλήτων, τις αντίστοιχες Μονάδες Ανάκτησης Ανακύκλωσης και τυχόν λοιπές υποστηρικτικές υποδομές (π.χ. ΣΜΑ, μονάδες κομποστοποίησης προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων) που απαιτούνται και συνδυασμένα θα επιτρέψουν την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων ανακύκλωσης σε κάθε Περιφέρεια της χώρας, ενιαία ή ανά διαχειριστική ενότητα, σύμφωνα με το ισχύον ΕΣΔΑ και τα αντίστοιχα ΠΕΣΔΑ.

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν μέσω της δημιουργίας:

ι) Μονάδων Ανάκτησης και Ανακύκλωσης (ΜΑΑ) που υποδέχονται και επεξεργάζονται πρωτίστως ρεύματα αστικών αποβλήτων που συλλέγονται χωριστά και δευτερευόντως υπολειμματικά σύμμεκτα

απόβλητα, με σκοπό την ανάκτηση υψηλής ποιότητας υλικών προς ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής υψηλής ποιότητας κομπόστ, και εν συνεχεία την ανάκτηση υλικών προς λοιπές εργασίες ανάκτησης και την παραγωγή ενέργειας, καθώς και την ελαχιστοποίηση των υπολειμμάτων επεξεργασίας προς εδαφική διάθεση.

Ο σχεδιασμός των ΜΑΑ αποσκοπεί στην σταδιακά αυξανόμενη εισροή διακριτών ρευμάτων (προδιαλεγμένα ανακυκλώσιμα απόβλητα και βιοαπόβλητα) στις μονάδες με παράλληλη μείωση των υπολειπόμενων αποβλήτων που οδηγούνται σε ταφή. Οι ποσότητες των ανωτέρω αποβλήτων καθορίζονται εκ των προτέρων βάσει ανάλυσης αναγκών της περιοχής εξυπηρέτησης και συνάδουν με το οικείο ΠΕΣΔΑ.

ιι) Αυτοτελών Μονάδων επεξεργασίας προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ), με σκοπό την παραγωγή υψηλής ποιότητας κομπόστ, που λειτουργούν επικουρικά των ΜΑΑ εφόσον προβλέπεται σχετικά στο οικείο ΠΕΣΔΑ.

ιιι) Συστημάτων και εξοπλισμού διαλογής στη πηγή, χωριστής συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων σε διακριτά ρεύματα καθώς και λοιπών υποστηρικτικών εγκαταστάσεων (π.χ. Σταθμοί Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ)).

Επισημαίνεται ότι στο Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027 αναφέρεται ότι η χρηματοδότηση των επενδύσεων σε υποδομές (ΜΕΑ και ΜΕΒΑ) με τους ισχύοντες κανόνες, θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά με την ανάπτυξη και υλοποίηση παράλληλου και συμπληρωματικού προγράμματος διαλογής στην πηγή διακριτών ρευμάτων αστικών αποβλήτων, δηλαδή οι προτάσεις των ΦοΔΣΑ για την διαχείριση στερεών αποβλήτων στην περιοχή εξυπηρέτησης (Περιφέρεια ή Διαχειριστική Ενότητα) τους θα συνοδεύεται από ένα «Ολιστικό Πρόγραμμα Ανακύκλωσης».

Στο πλαίσιο των εξειδικευόμενων δράσεων περιλαμβάνονται επίσης

- η ολοκλήρωση τμηματοποιημένων πράξεων Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) από την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 με τη μετατροπή τους σε ΜΑΑ, καθώς και η μετατροπή των υφιστάμενων ΜΕΑ σε ΜΑΑ.
- η ολοκλήρωση τμηματοποιημένων έργων ΧΥΤΥ της ΠΠ 2014-2020 δυνάμει του άρθρου 118α του ΚΚΔ 1060/2021, εφόσον συνοδεύουν στην ίδια πράξη την αντίστοιχη ΜΕΑ/ΜΑΑ ή ΜΕΒΑ. Προϋπόθεση αποτελεί η διάθεση στους ΧΥΤΥ να αφορά υπολείμματα επεξεργασίας των αντίστοιχων ΜΑΑ ή/και ΜΕΒΑ. Εν αναμονή της θέσης σε λειτουργία των Μονάδων Επεξεργασίας, η διάθεση στους εν λόγω ΧΥΤΥ θα λαμβάνει χώρα σε κάθε περίπτωση σε συμφωνία με την απόφαση Malagrotta.

Όλες οι παραπάνω δράσεις πρέπει να αποτελούν μέρος μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής στρατηγικής, να συνάδουν με το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της κάθε Περιφέρειας, βάσει ανάλυσης αναγκών, ανάλυσης επιλογών, ανάλυσης κόστους-οφέλους του ΠΕΣΔΑ (από συλλογή έως επεξεργασία και διάθεση), εκτίμησης λειτουργικότητας και βιωσιμότητας.

Για τη χρηματοδότηση των ΜΑΑ θα εφαρμοστεί η διαδικασία τμηματικής καταβολής της ενωσιακής συμμετοχής βάσει οροσήμων επίτευξης επιδόσεων στη χωριστή συλλογή και την επεξεργασία προς ανακύκλωση (BONUS SCHEME) που συμφωνήθηκε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Ελληνικών Αρχών προκειμένου να επιβραβευθούν οι δικαιούχοι-ΦΟΔΣΑ που προχωρούν με την υλοποίηση ολοκληρωμένου προγράμματος για την επίτευξη των οικείων στόχων χωριστής συλλογής και επεξεργασίας αποβλήτων προς ενίσχυση της ανακύκλωσης.

Πρέπει να ληφθεί ειδική μέριμνα ώστε να αποφευχθεί η χρηματοδότηση των ίδιων υπηρεσιών για την ίδια εξυπηρετούμενη περιοχή σε σχέση με προηγούμενους ή παράλληλους κύκλους χρηματοδότησης αντίστοιχων δράσεων σε κάθε περιοχή.

Στοιχεία Δράσης	☒ Κρατική ενίσχυση ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-BAA ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☒ Άλλο: Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	A.O. 2.6 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ Δεν αφορά ☐
Δικαιούχοι δράσης	Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ)

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης (σε Ευρώ)

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)	Σύνολο σε € γ=(α)+(β)
Ταμείο Συνοχής	408.000000,00	72.000.000,00	480.000.000,00
Μετάβαση	0,00	0,00	0,00
Λιγότερο ανεπτυγμένες	0,00	0,00	0,00
Σύνολα	408.000000,00	72.000.000,00	480.000.000,00
% Εξειδίκευσης **			13,31%

* Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

**Υπολογίζεται το ποσοστό στο σύνολο του π/υ του Προγράμματος

Υπερδέσμευση

Για την ένταξη πράξεων υπάρχει δυνατότητα χρήσης υπερδέσμευσης έως του ποσοστού που προβλέπεται στο Ν.4914/2022 (άρθρο 36, παρ.9 όπως ισχύει με το αρ.56 του Ν.5140/2024 -ΦΕΚ Α'154.

Δείκτες Εκρών και Αποτελεσμάτων Δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής / Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης / αναφοράς	Έτος βάσης / αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος 2029 (*)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
4	ΣΠ2 / ΕΣ 2νι (RSO2.6) - Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία (ΤΣ)	-	Δράση 4.6.67.68.183.ΟΛ1: Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας στις Περιφέρειες της χώρας	480.000.000	RCR103	Απόβλητα που συλλέγονται χωριστά	Τόνοι/έτος	0	2020	0	512.600	067	Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης	62.050.000	73.000.000
					RCO 34	Πρόσθετη ικανότητα για την ανακύκλωση των αποβλήτων	Τόνοι/έτος	-	-	0	2.151.412	068	Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: επεξεργασία υπολειμματικών αποβλήτων	340.000.000	400.000.000
					RCR 47	Ανακυκλωμένα απόβλητα	Τόνοι/έτος	0	2019	0	1.285.984				
					PSO 541	Χωρητικότητα χώρων υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων	Κυβικά μέτρα (m3)	-	-	0	357.306	183	Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: υγειονομική ταφή	5.950.000	7.000.000
					PSR 541	Ποσότητα υπολειμμάτων επεξεργασίας αστικών αποβλήτων που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	Τόνοι/ Έτος	0	2021	0	16.964				
					PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Αριθμός	-	-	0	14	067, 068, 183		408.000.000	480.000.000

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκρών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
4	ΣΠ2	Ταμείο Συνοχής	ΕΣ 2νι (RSO2.6) - Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία (ΤΣ)	Δράση 4.6.67.68.183.ΟΛ1: Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας στις Περιφέρειες της χώρας	ΦΟΔΣΑ, Γενικός πληθυσμός	RCO 34, PSO 541, PSO694	RCR103, PSR 541, RCR 47

(*) Οι τιμές των δεικτών RCO 34, RCR103 και RCR 47 εκτιμώνται από το ποσοστό των πόρων που εξειδικεύονται σε σχέση με προγραμματικές τιμές

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενος Χρόνος
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	ID Δελτίο Ελέγχων 024, 027, 037, 073 Εκτίμηση συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» ως προς την Αρχή “μη πρόκληση σημαντικής βλάβης” (Do No Significant Harm - DNSH) – 1η Αναθεώρηση ΠΕΚΑ –Έκδοση 2.2
Προγραμματικές δεσμεύσεις**	Με τον Ειδικό Στόχο RSO2.6.συνδέεται ο αναγκαίος πρόσφορος όρος 2.6. “Επικαιροποιημένος σχεδιασμός διαχείρισης αποβλήτων” ο οποίος δεν έχει ακόμα εκπληρωθεί.
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	1 ^η γραπτή διαδικασία, Απόφαση με αρ. πρωτ. ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ 4544/02-05-2023
Άλλο ***	-
Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης ή προσκλήσεων ****	4ο τρίμηνο 2025

* Αν πρόκειται για δράση που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα αναφέρεται ο εκτιμώμενος χρόνος (μήνας, έτος) του εγγράφου συμμόρφωσης. Αν πρόκειται για νέα δράση που δεν περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα, η ΔΑ, με βάση τις κατευθύνσεις της ΕΥΣΣΑ, θα εκτιμήσει αν η δράση καλύπτεται από τα δελτία ελέγχου που είναι διαθέσιμα, διαφορετικά θα πρέπει να συνυπολογίσει τον χρόνο που θα απαιτηθεί για να διαμορφωθεί το νέο δελτίο ελέγχου συμμόρφωσης με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH).

** π.χ. έγκριση επιχειρησιακού σχεδίου λυμάτων οικισμών Δ' προτεραιότητας, σύμφωνη γνώμη ΦοΔΣΑ, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την ολιστική προσέγγιση κλπ.

*** Για τον εκτιμώμενο χρόνο έκδοσης πρόσκλησης λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που έχουν συμπληρωθεί στον πίνακα που ακολουθεί την περιγραφή της δράσης.

**** Αναγράφεται το τρίμηνο και το έτος κατά το οποίο εκτιμάται ότι θα εκδοθεί η πρόσκληση, ή οι προγραμματισμένες ενδεχομένως διαδοχικές προσκλήσεις της δράσης.